

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึงการระงับข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาทางปกครองระหว่างคู่สัญญาฝ่ายรัฐ กับคู่สัญญาฝ่ายเอกชนซึ่งมักเป็นนิติบุคคลต่างประเทศภายใต้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาล ปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ในสามประเด็นคือ ขอบเขตของ ข้อพิพาทใดที่สามารถระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการได้ วิธีการอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง กับสัญญาทางปกครองระหว่างรัฐกับเอกชนต่างชาติควรดำเนินการอย่างไรและศาลปกครองซึ่งเป็นศาลที่มีขอบเขต อำนาจควรใช้หลักกฎหมายใดในการพิจารณาและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในคดีที่ข้อพิพาทเกิดจาก สัญญาทางปกครองระหว่างรัฐกับเอกชนต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่า การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาทางปกครอง ในประเทศไทยสามารถทำการอนุญาโตตุลาการเคยใช้หลักกฎหมายเอกชนในการวินิจฉัยชี้ขาด แต่ประเทศไทยยัง ขาดกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีพิจารณาความสำหรับสัญญาทางปกครองและวิธีอนุญาโตตุลาการใน สัญญาทางปกครองซึ่งประเทศไทยควรริบออกกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสม อีกทั้งปัจจุบันเป็นยุคการค้าไร้พรมแดน เอกชนภายในสามารถจดทะเบียนแก้ไขเป็นเอกชนต่างชาติได้ และเอกชนต่างชาติสามารถจดทะเบียนเป็นเอกชนภายใน ประเทศเช่นกัน กฎหมายที่ใช้สัญญาทางปกครองและวิธีอนุญาโตตุลาการในสัญญาทางปกครองระหว่างรัฐกับเอกชน และระหว่างรัฐกับเอกชนต่างชาติจึงต้องใช้กฎหมายเดียวกัน มิฉะนั้นจะเกิดความแตกต่างและไม่เป็นธรรม ประเทศไทยจึงไม่ สมควรกำหนดให้สัญญาทางปกครองระหว่างรัฐกับเอกชนต่างชาติใช้กฎหมายในการระงับข้อ พิพาทที่มีสิทธิดีกว่าเอกชนภายในประเทศ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเจรจาเพื่อทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ จากการศึกษาข้อตกลงเขต การค้าเสรีสหรัฐอเมริกา-สิงคโปร์ ซึ่งสหรัฐอเมริกาจะใช้เป็นต้นแบบในการเจรจากับประเทศไทย พบว่า ในการระงับ ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นให้ใช้สถาบัน ICSID ซึ่งไม่เป็นธรรมและอาจสร้างปัญหาแก่ประเทศไทย ประเทศไทยจึงควรระวังใน ประเด็นดังกล่าวและควรออกกฎหมายสารบัญญัติเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

This thesis aims to study the settlement of dispute in administrative contracts between the state and the private parties, often time foreign ones, under the Act on Establishment of Administrative Court and Administrative Procedure of B.E. 2542 and Arbitration Act B.E.2545. Three issues have been studied namely, the scope of disputes which are arbitrable, the procedure of arbitration in dispute under administrative contracts between the state and a foreign party and the measures that Thailand should take and finally the substantive law which the Administrative Court having jurisdiction over those case should apply. The study indicated that the settlement of dispute arising out of administrative contracts in Thailand by arbitration had relied on private law in making awards.

But Thailand is short of substantive public laws and administrative procedure law for administrative contract, those related to arbitration in administrative contract in particular Thailand should pass those laws to suit the need. Also at present trade knows no border, a domestic private person can cloak itself as a foreign national and likewise a foreign company can registered as a local firm. The law on administrative contract and the arbitral procedure for administrative contract for foreign a domestic private parties should be the same, else difference and inequality shall arise. Thailand should not discriminate between foreign national and domestic national in the matter of settlement of dispute in administrative contract. Now, at present Thailand is making free trade areas agreement with other countries; the study on Singapore -U.S FTA. Thailand should pays close attention to this issue.